

Sammanfattning

Socialstyrelsens uppdrag, som redovisas i denna rapport, innebär en fortsättning på civilförsvartsstyrelsens tidigare utredning "Sjukvårdens Skydd I Krig." Arbetet har bedrivits i samarbete med civilförsvartsstyrelsen, Landstingsförbundet, Svenska kommunförbundet, överbefälhavaren och Spri.

Civilförsvartsstyrelsens uppdrag avsåg de tekniska möjligheterna och kostnaderna för skydd åt sjukvårdens personal och patienter. Parallellt därmed hade USIK (Utredningen om Sjukvården I Krig) motsvarande uppdrag att utreda genomförande- och finansieringsfrågorna. USIKs arbete presenterades i ett delbetänkande DsS 1981:2 "Skydd för sjukvården i krig".

I försvarsbeslutet 1982 förordades en försöksutbyggnad av skydd på olika nivåer. Försöksutbyggnaden skulle även omfatta åtgärder för att höja den tekniska försörjningssäkerheten. Erfarenheterna skulle läggas till grund för bedömningar av behovet och omfattningen av skyddsåtgärder, deras genomförande och finansiering.

Hälso- och sjukvårdens säkerhet och uthållighet avgör hur fredssjukvårdens resurser kan utnyttjas i beredskap och krig. Därmed ingår utredningsfrågan inte bara i sjukvårdens beredskapsplanläggning. Den måste beaktas i hela den planeringsprocess, som syftar till förändringar i sjukvårdens anläggningar.

Hälso- och sjukvårdens verksamhet i krig baseras på fredsverksamhetens resurser. Dit hör bl a den medicinska katastrofberedskapen och åtgärder för skydd mot händelser som brand, sabotage och dylikt. Av stor vikt är de åtgärder som begränsar skadeverkningar vid avbrott av försörjningen med el, vatten och värme, utan vilken sjukvården inte kan fungera.

Sjukvårdsbehovet och den miljö, i vilken sjukvården har att verka under krig, beror på vilka stridsmedel som används och vilka verkningar de får på människor, byggnader och anläggningar. Moderna vapen kännetecknas av såväl ökad precision som stor skadeverkan. Riskerna för verkan av kärnvapen, kemiska och bakteriologiska stridsmedel kan inte försummas. Osäkerheten är betydande och leder till krav på flexibilitet i planeringsteknik och mångsidighet i förberedelser.